

Analiza učinkovitosti ratnog zdravstva - 3. dio (Health Care System Efficiency in War - part 3)

Andrija Hebrang i suradnici

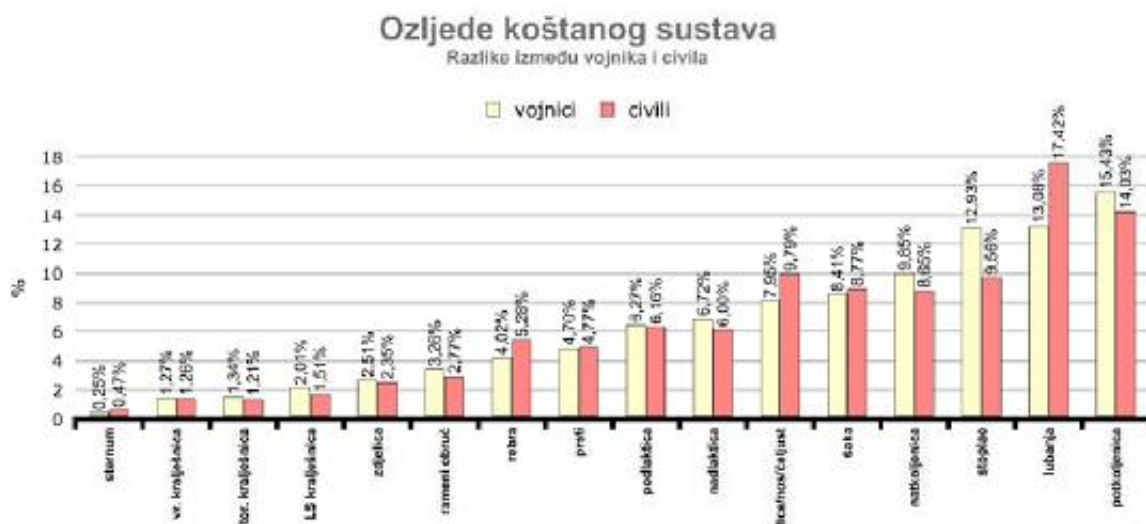
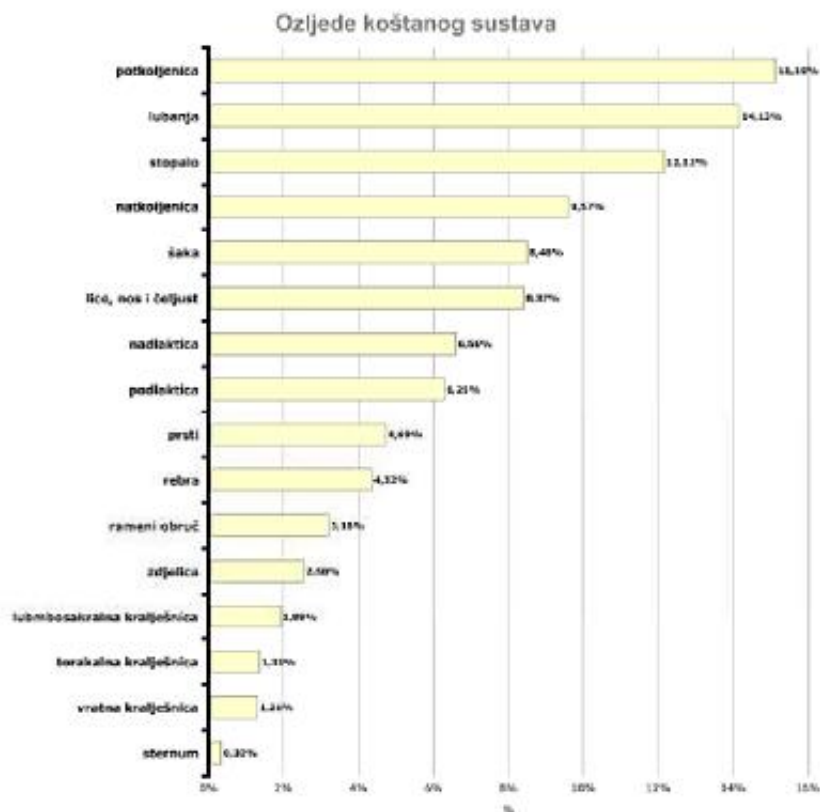
Hrvatska udruga liječnika dragovoljaca iz Domovinskog rata

5. OZLJEDE

5.1 Ozljede koštanog sustava

Tablica 30 – Ozljede koštanog sustava – broj i raspodjela

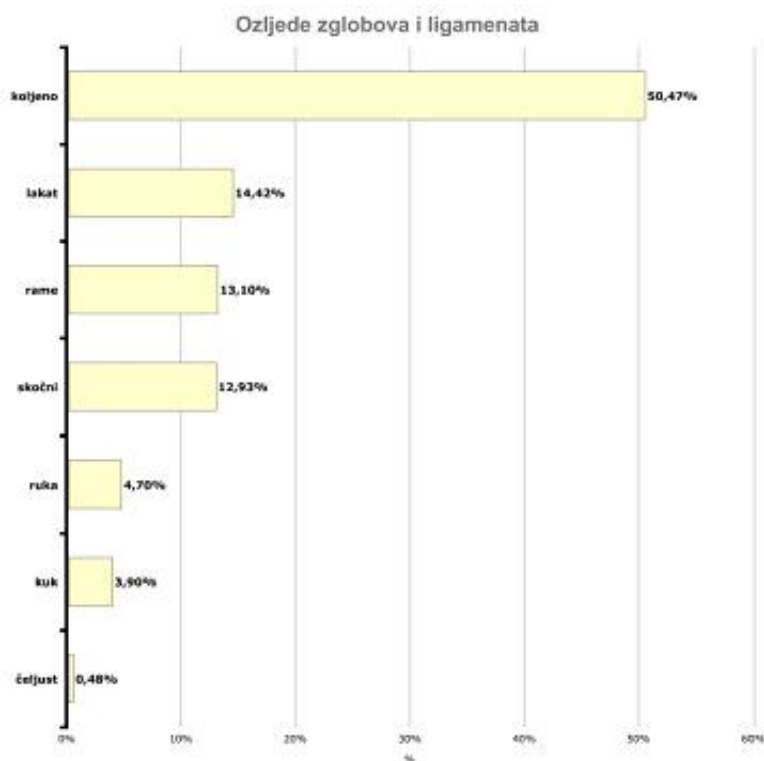
Broj i podjela ozljeda koštanog sustava			
Vrsta ozljede	Broj ozlijeda	% od ukupnog broja ozljeda košt. sustava	% od ukupnog broja svih ozljeda
sternum	58	0,30	0,08
vratna kralješnica	246	1,26	0,35
torakalna kralješnica	251	1,31	0,36
lumbosakralna kralješnica	368	1,89	0,53
zdjelica	487	2,50	0,70
rameni obruč	614	3,16	0,88
rebra	840	4,32	1,20
prsti	913	4,69	1,30
podlaktica	1216	6,25	1,74
nadlaktica	1277	6,56	1,82
lice, nos i čeljust	1628	8,37	2,33
šaka	1646	8,46	2,35
natkoljenica	1862	9,57	2,66
stopalo	2357	12,12	3,37
lubanja	2748	14,13	3,93
potkoljenica	2938	15,10	4,20
Ukupni broj ozljeda koštanoga sustava	19452	100,00	27,87

5.2 Ozljede zglobova i ligamenata

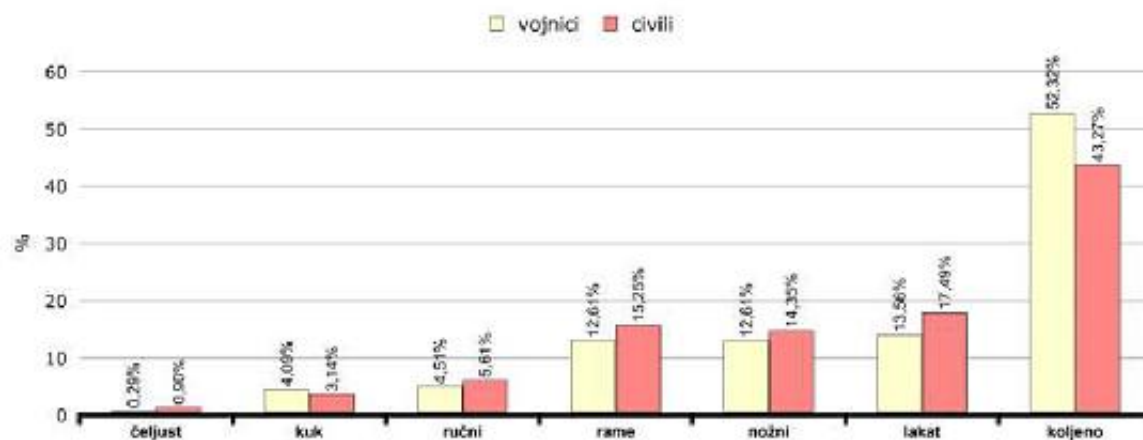
Tablica 31 - Ozljede zglobova i ligamenata - broj i raspodjela

Broj i podjela ozljeda zglobova i ligamenata			
Vrsta ozljede	Broj ozljeda	% od ukupnog broja ozljeda zglobova i ligamenata	% od ukupnog broja svih ozljeda
čeljust	23	0,48	0,03
kuk	186	3,90	0,27
ruka	224	4,70	0,32
skočni	616	12,93	0,88
rame	624	13,10	0,89
lakat	687	14,42	0,98
koljeno	2405	50,47	3,44
Ukupni bro ozljeda - zglobovi i ligamenti	4765	100,00	6,83

Ozljede zglobova i ligamenata

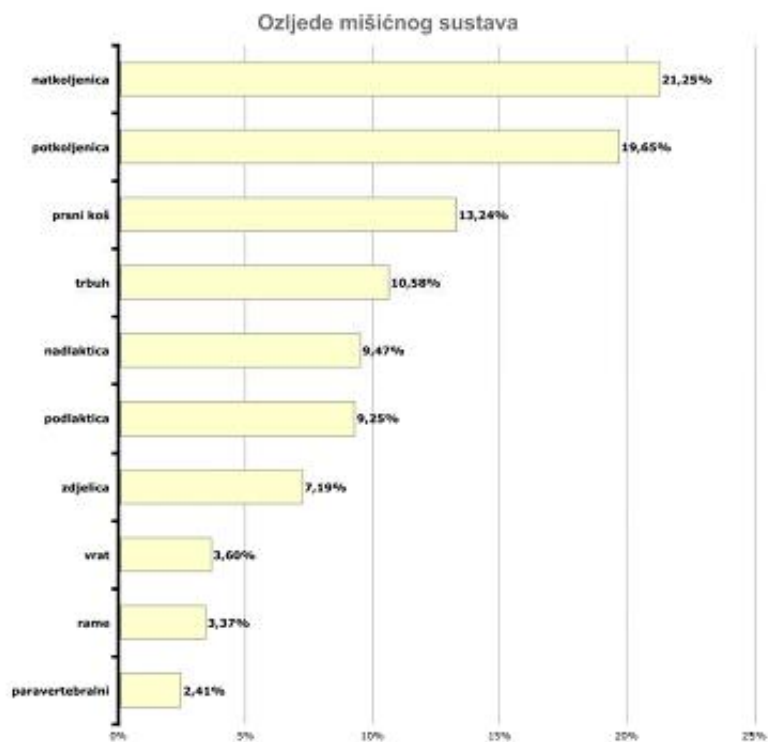
Razlike između vojnika i civila

5.3 Ozljede mišićnog sustava

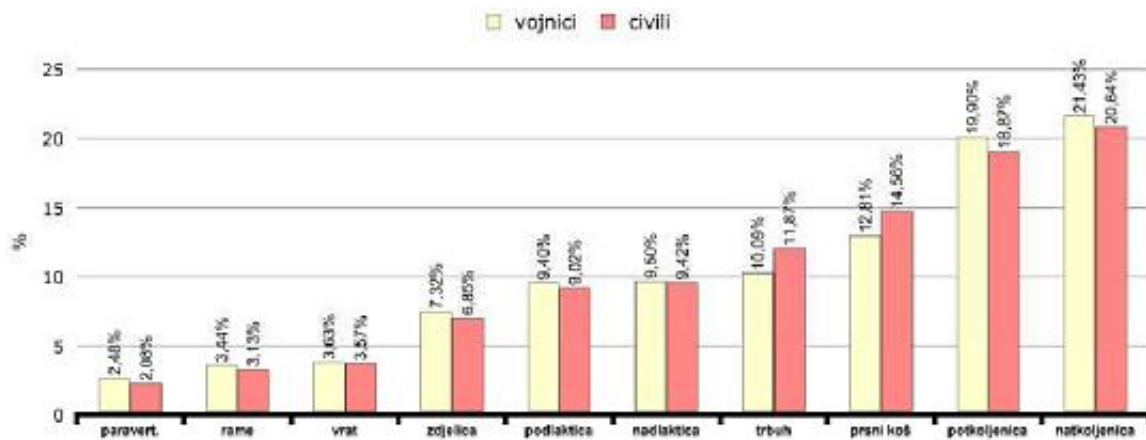
Tablica 32 – Ozljede mišićnog sustava – broj i raspodjela

Broj i podjela ozljeda mišićnog sustava			
Vrsta ozljede	Broj ozljeda	% od ukupnog broja ozljeda mišićnog sustava	% od ukupnog broja svih ozljeda
paravertebralni	634	2,41	0,91
rame	887	3,37	1,27
vrat	949	3,60	1,36
zdjelica	1895	7,19	2,71
podlaktica	2437	9,25	3,48
nadlaktica	2493	9,47	3,56
trbuh	2786	10,58	3,98
prsni koš	3486	13,24	4,98
potkoljenica	5175	19,65	7,39
natkoljenica	5597	21,25	8,00
Ukupni broj ozljeda mišićnog sustava	26339	100,00	37,74

Ozljede mišićnog sustava

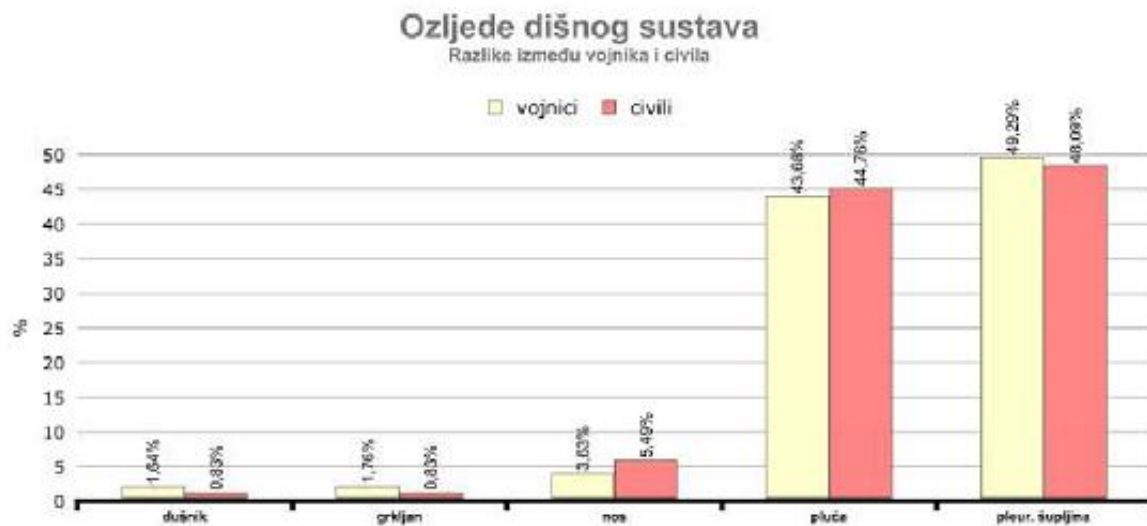
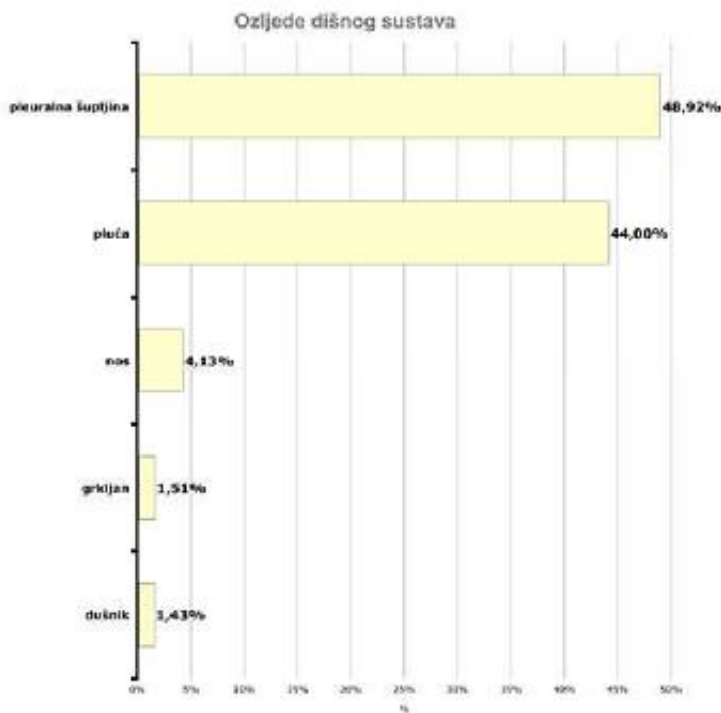
Razlike između vojnika i civila

5.4 Ozljede dišnog sustava

Tablica 33 – Ozljede dišnog sustava – broj i raspodjela

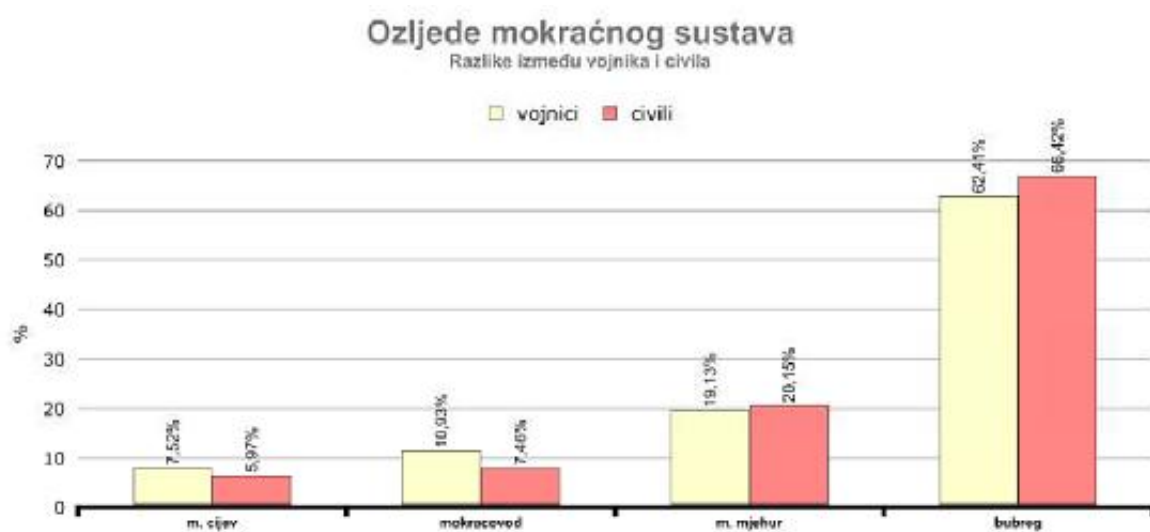
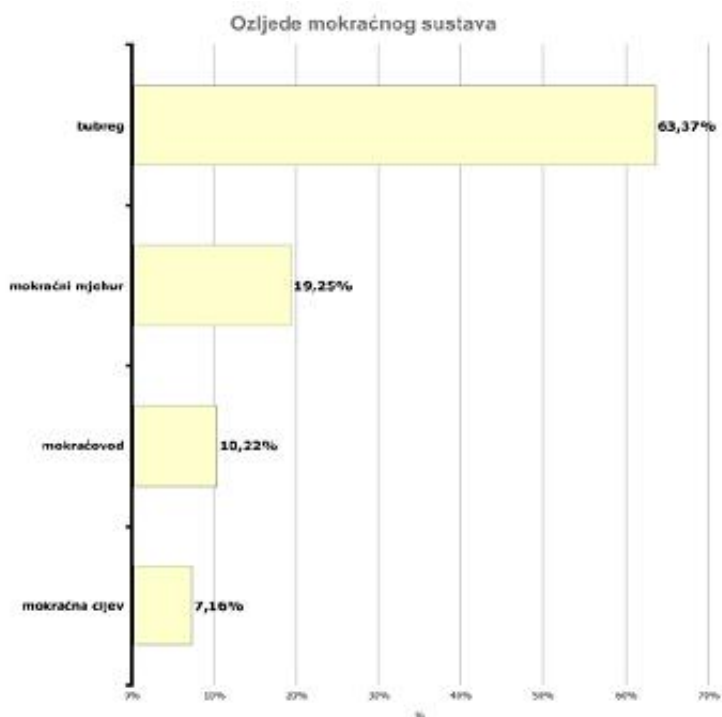
Broj i podjela ozljeda dišnog sustava			
Vrsta ozljede	Broj ozljeda	% od ukupnog broja ozljeda dišnog sustava	% od ukupnog broja svih ozljeda
dušnik	35	1,43	0,05
grkljan	37	1,51	0,05
nos	101	4,13	0,14
pluća	1075	44,00	1,54
pleuralna šupljina	1195	48,92	1,71
Ukupni broj ozljeda dišnog sustava	2443	100,00	3,50

5.5 Ozljede mokraćnog sustava

Tablica 34 - Ozljede mokraćnog sustava - broj i raspodjela

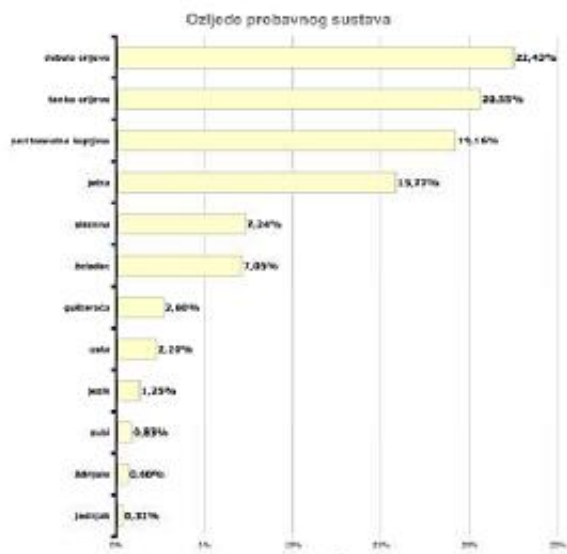
Broj i podjela ozljeda mokraćnog sustava			
Vrsta ozljede	Broj ozljeda	% od ukupnog broja ozljeda mokraćnog sustava	% od ukupnog broja svih ozljeda
mokraćna cijev	42	7,16	0,06
mokraćovod	60	10,22	0,09
mokraćni mjehur	113	19,25	0,16
bubreg	372	63,37	0,53
Ukupni broj ozljeda mokraćnog sustava	587	100,00	0,84

5.6 Ozljede probavnog sustava

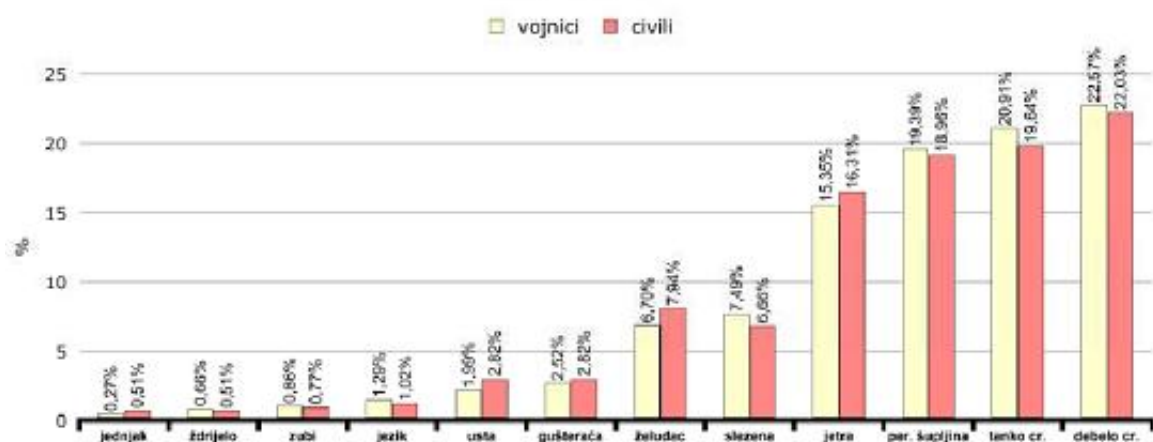
Tablica 35 - Ozljede probavnog sustava - broj i raspodjela

Broj i podjela ozljeda probavnog sustava			
Vrsta ozljede	Broj ozljeda	% od ukupnog broja ozljeda probavnog sustava	% od ukupnog broja svih ozljeda
jednjak	14	0,32	0,02
ždrijelo	26	0,60	0,04
zubi	36	0,83	0,05
jezik	54	1,25	0,08
usta	95	2,20	0,14
gušterača	112	2,60	0,16
želudac	304	7,05	0,43
slezena	312	7,24	0,45
jetra	680	15,77	0,97
peritonealna šupljina	826	19,16	1,18
tanko crijevo	896	20,55	1,27
debelo crijevo	967	22,43	1,38
Ukupni broj ozljeda probavnog sustava	4312	100,00	6,18

Ozljede probavnog sustava

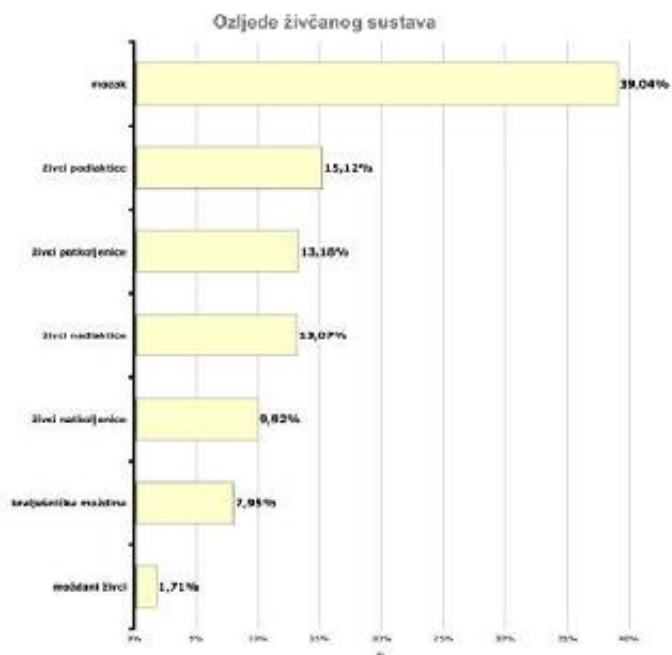
Razlike između vojnika i civila

5.7 Ozljede živčanog sustava

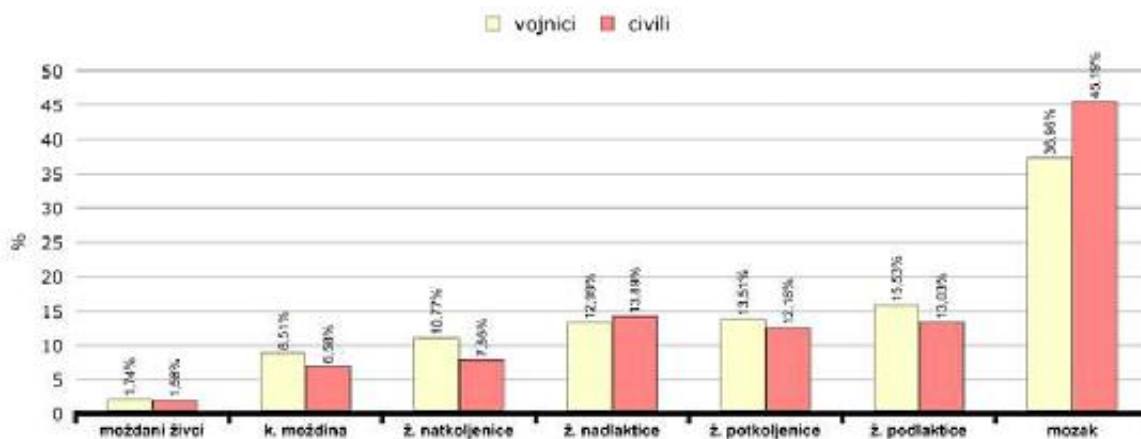
Tablica 36 - Ozljede živčanog sustava - broj i raspodjela

Broj i podjela ozljeda živčanog sustava			
Vrsta ozljede	Broj ozljeda	% od ukupnog broja ozljeda živčanog sustava	% od ukupnog broja svih ozljeda
moždani živci	65	1,71	0,09
kralješnička moždina	303	7,95	0,43
živci natkoljenice	378	9,92	0,54
živci nadlaktice	498	13,07	0,71
živci potkoljenice	502	13,18	0,72
živci podlaktice	576	15,12	0,82
mozak	1487	39,04	2,12
Ukupni broj ozljeda živčanog sustava	3809	100,00	5,46

Ozljede živčanog sustava

Razlike između vojnika i civila

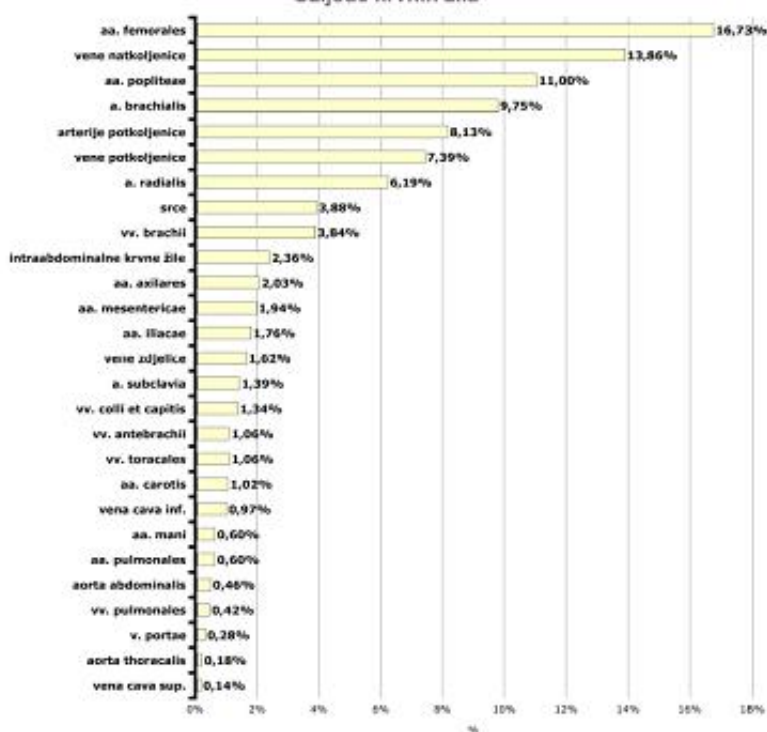

5.8 Ozljede krvožilnog sustava

Tablica 37 – Ozljeđe krvnožilnog sustava – broj i raspodjela

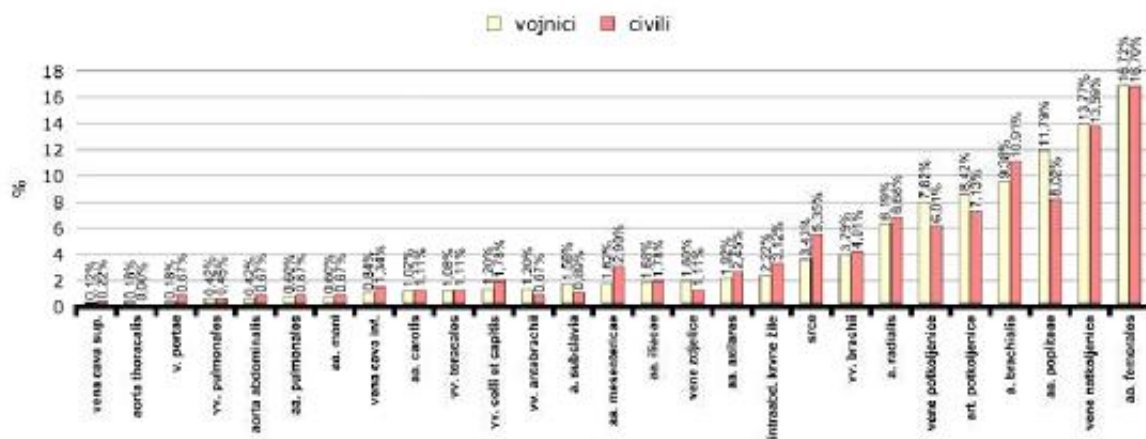
Broj i podjela ozljeda krvnožilnog sustava			
Vrsta ozljede	Broj ozljeda	% od ukupnog broja ozljeda krvnožilnog sustava	% od ukupnog broja svih ozljeda
vena cava sup.	3	0,14	0,00
aorta thoracalis	4	0,18	0,01
v. portae	6	0,28	0,01
vv. pulmonales	9	0,42	0,01
aorta abdominalis	10	0,46	0,01
aa. pulmonales	13	0,60	0,02
aa. mani	13	0,60	0,02
vena cava inf.	21	0,97	0,03
aa. carotis	22	1,02	0,03
vv. toracales	23	1,06	0,03
vv. antebrachii	23	1,06	0,03
vv. colli et capitis	29	1,34	0,04
a. subclavia	30	1,39	0,04
vene zdjelice	35	1,62	0,05
aa. iliacae	38	1,76	0,05
aa. mesentericae	42	1,94	0,06
aa. axillares	44	2,03	0,06
intraabdominalne krvne žile	51	2,36	0,07
vv. brachii	83	3,84	0,12
srce	84	3,88	0,12
a. radialis	134	6,19	0,19
vene potkoljenice	160	7,39	0,23
arterije potkoljenice	176	8,13	0,25
a. brachialis	211	9,75	0,30
aa. popliteae	238	11,00	0,34
vene natkoljenice	300	13,86	0,43
aa. femorales	362	16,73	0,52
Broj ozljeda krvnožilnog sustava	2164	100,00	3,10

Ozljeđe krvnih žila

Ozljede krvožilnog sustava

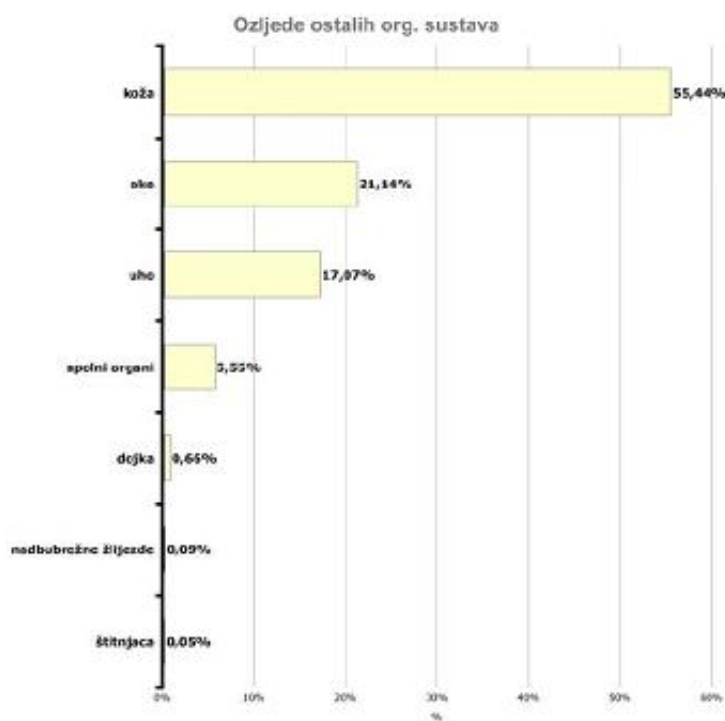
Razlike između vojnika i civila

5.9 Ozljede ostalih organskih sustava

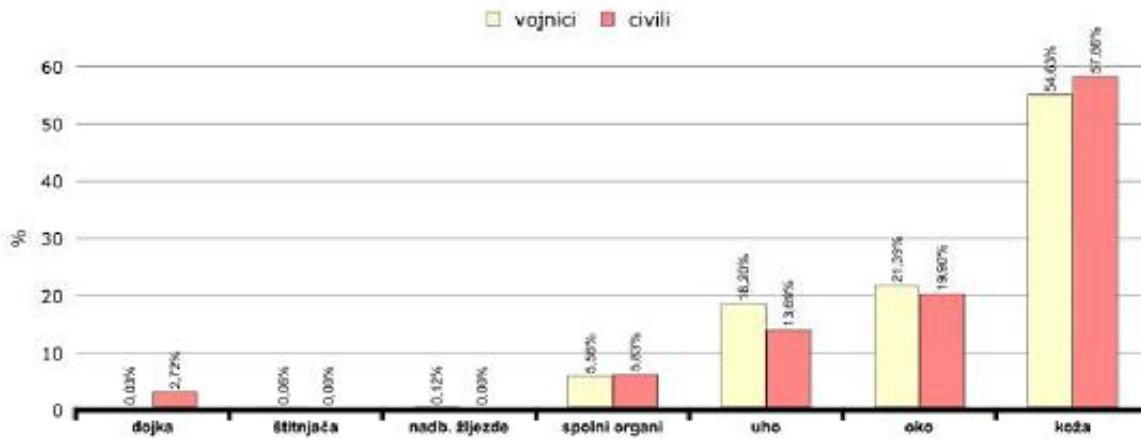
Tablica 38 – Ozljede ostalih organskih sustava – broj i raspodjela

Broj i podjela ozljeda određenih organskih sustava			
Vrsta ozljede	Broj ozljeda	% od ukupnog broja ozljeda odr. org. sustava	% od ukupnog broja svih ozljeda
štitnjača	2	0,05	0,00
nadbubrežne žlijezde	4	0,09	0,01
dijka	29	0,66	0,04
spolni organi	243	5,55	0,35
uho	748	17,07	1,07
oko	926	21,14	1,32
koža	2429	55,44	3,47
Ukupni broj ozljeda određenih organskih sustava	4381	100,00	6,28

Ozljede ostalih organskih sustava

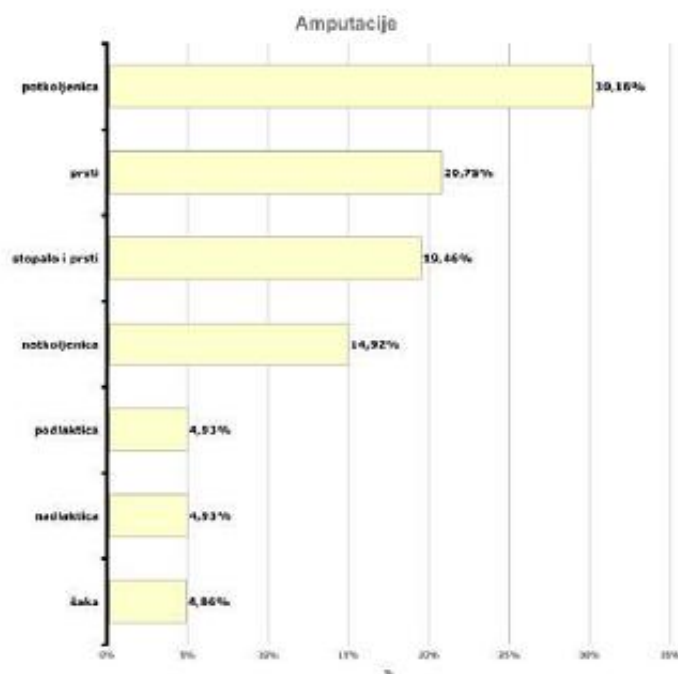
Razlike između vojnika i civila

5.10 Amputacije

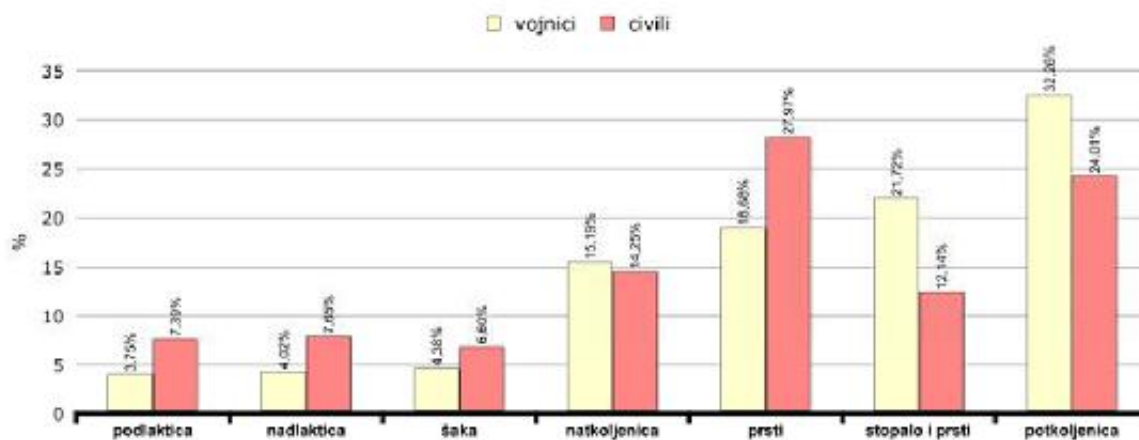
Tablica 39 – Amputacije – broj i raspodjela

Broj i podjela amputacija			
Vrsta ozljede	Broj ozljeda	% od ukupnog broja amputacija	% od ukupnog broja svih ozljeda
šaka	75	4,86	0,11
nadlaktica	76	4,93	0,11
podlaktica	76	4,93	0,11
natkoljenica	230	14,92	0,33
stopalo i prsti	300	19,46	0,43
prsti	320	20,75	0,46
potkoljenica	465	30,16	0,66
Ukupni broj amputacija	1542	100,00	2,21

Amputacije

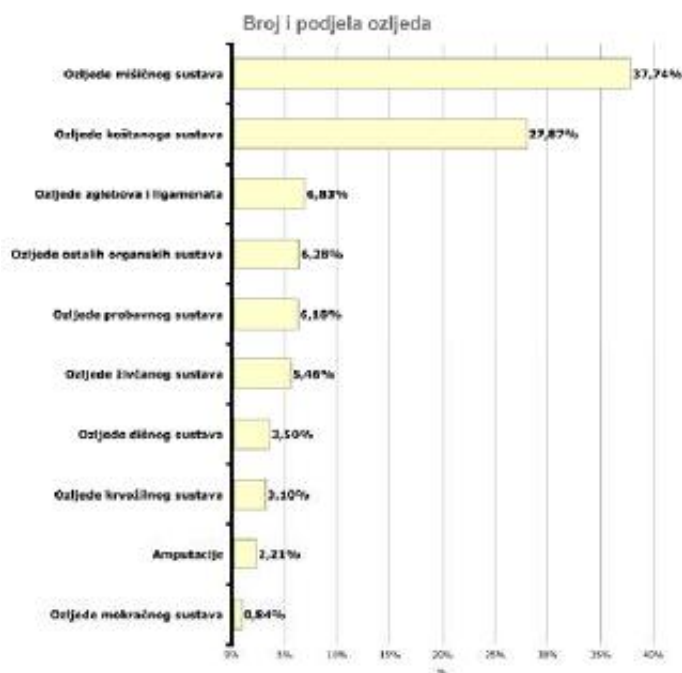
Razlika između vojnika i civila

5.11 Zbirni prikaz ozljeda

Tablica 40 – Sumarni zbroj i raspodjela svih prije navedenih ozljeda

Broj i podjela ozljeda		
Vrsta ozljede	Broj ozljeda	% od ukupnog broja ozljeda
Ozljede mokraćnog sustava	587	0,84
Amputacije	1542	2,21
Ozljede krvožilnog sustava	2164	3,10
Ozljede dišnog sustava	2443	3,50
Ozljede živčanog sustava	3809	5,46
Ozljede probavnog sustava	4312	6,18
Ozljede ostalih organskih sustava	4381	6,28
Ozljede zglobova i ligamenata	4765	6,83
Ozljede koštanoga sustava	19452	27,87
Ozljede mišićnog sustava	26339	37,74
Ukupni broj ozljeda	69794	100,00

Tablica 41 Broj ozljeda i broj ozlijeđenih za vojnike i civile

Broj i podjela ozljeda i ozlijeđenih – vojnici / civili								
Organski sustav	OZLIJEĐENI				OZLJEDE			
	vojnici		civili		vojnici		civili	
	Broj	% od ozlijeđenih vojnika	Broj	% od ozlijeđenih civila	Broj	% od ozljeda vojnika	Broj	% od ozljeda civila
Mokračni	278	0,73	79	0,67	439	0,85	134	0,81
Amputacije	1012	2,65	351	2,99	1119	2,17	379	2,29
Krvožilni	1131	2,96	311	2,65	1663	3,22	449	2,71
Dišni	1284	3,36	431	3,67	1765	3,42	601	3,63
Probavni	1661	4,35	646	5,50	3017	5,84	1171	7,07
Živčani	2718	7,12	780	6,64	2879	5,57	821	4,96
Ostali	3079	8,07	966	8,22	3258	6,31	1030	6,22
Zglobovi i ligamenti	3614	9,47	846	7,20	3790	7,34	892	5,39
Koštani	11248	29,47	3279	27,91	14713	28,48	4299	25,96
Mišićni	12146	31,82	4059	34,55	19012	36,81	6784	40,97
Ukupno	38171	100,00	11748	100,00	51655	100,00	16560	100,00

Tablica 41 i pripadni grafikoni koji slijede na dvije naredne stranice prikazuju raspodjelu broja ozljeda i broja ozlijeđenih između vojnika i civila. Iako se podjela na ozljede i ozlijeđene može na prvi pogled činiti suvišnom, to nije tako. Naime, ozljede i ozlijeđeni su dva pojma koji nipošto ne predstavljaju sinonime, obzirom da su vrlo česti slučajevi kada jedna osoba ima više od jedne ozljede, često i u različitim organskim sustavima i/ili anatomskim regijama. Podjela na anatomske regije ovdje bi pokazala rezultate koji bi po nekim kriterijima bili objektivniji, ali u tom slučaju bi ozljede bile do neke mjere paušalno grupirane, bez obzira radi li se npr. kod osobe sa ozljedom podlaktice o prijelomu ulne i radiusa, ozljedi n. radialis, ozljedi a. radialis ili nekoj od kombinacija tih ozljeda.

